

Реферат на тему: "Джеймс Джойс — видатний ірландський письменник-модерніст"

Джеймс Джойс

Індивідуальні завдання з зарубіжної літератури

Лекція

Тема: Джеймс Джойс — видатний ірландський письменник-модерніст

План

1. Життєвий шлях Джеймса Джойса.
2. Світоглядні й естетичні позиції письменника.
3. Новаторство Джойса-модерніста: потік свідомості, ремінісценцій, елемент пародійності.
4. Психологічне есе "Джакомо Джойс".
5. Місце Джойса у світовій літературі.

і

Використана література:

* Зар. література: Підручник для 11 кл.

* Джеймс / Джойс Джакомо // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України.

* Журнал "Всесвітня література". — 1999. — №9.

Хронологічна таблиця

ДатаПодія2.02.1902 р.народження Джеймса Джойса в Дубліні в сім'ї середнього достатку1902 р. поїздка поета в Париж на навчання1904 р. назавжди покидання Батьківщини Джойсом1907 р.перебування в Трієсті, Цюриху.

написання першої книги — невеликий збірник ліричних віршів1914 р.вийшов невеликий збірник новел "Дублінці"1916 р.написання роману "Портрет митця замолоду"1919 р.вийшов перший роман Джойса "Портрет художника в молодості"1920 р. поїздка поета в Париж1922 р.появилася книга "Улісс" на англійській мові в Парижі1930 р.написання роману "Поминки за Фіннеганом" — останній роман, який писався протягом 17 років13.01.1941 р.смерть Джеймса Джойса в Цюрізі.

4.4. Психологічне есе "Джакомо"

4. Психологічне есе "Джакомо" — твір невеликий за обсягом, проте настільки цілісний і естетично довершений, що дає уявлення про особливості художнього стилю Джойса його світосприйняття, особливість митця.

Дж.Джойс створює своєрідний жанр психологічного есе, в якому увага автора зосереджується на внутрішньому житті особистості, її думках і порухах серця. Він сам стає літературним героєм твору Джакомо, проте не зливається з ним повністю, що дає можливість показати душевний стан героя під двома кутами зору — зсередини і ззовні.

У "Джакомо" відчуються факти біографії письменника, його перебування в Італії, Франції, Ірландії, робота вчителем англійської мови, читання лекцій про Шекспіра, написання "Улісса".

В основі "Джакомо" — історія кохання, яке поступово перетворюється на історію душі, що прагне самопізнання. Джакомо — морально багато творча особистість. Його внутрішній світ безмежний у своїх вільних проявах, становить головну цінність для читача.

Твір має фрагментарну композицію. Він побудований як потік свідомості головного героя, де поєднуються спостереження, думки, спогади, а також уривки почутих розмов. Читач має сприйняти твір цілісно.

Історія кохання, існування в світі і внутрішнє життя сприймаються Джакомо в біблійних асоціаціях, неодноразово звучать цитати зі Святого Письма: "Так говорить Господь: "У скорботі своїй ваги з самого рання шукатимуть мене і умовлятимуть: ходімо і повернімося до господа!"

Під впливом сильних почуттів серце Джакомо відкривається і веде діалог, не тільки з собою, а з більш величною силою — з Богом. Джакомо проходить своєрідний шлях до свого "розп'яття" — це розп'яття високого духу, розп'яття серця, яке було сповнене любові і залишилось незрозумілим у бездуховному світі. Неодноразово у творі звучить мотив смерті і кладовища. "Не вмирай!" — цей заклик ліричного героя, звернений до коханої, набуває особливе значення, це прагнення одухотворити світ, зберегти живу душу, усвідомити вічне життя духу. Однак жахливий світ, зберегти живу душу, усвідомити вічне життя духу. Однак жахливий подих смерті все ж торкається життя героя. Кохана жінка лишає його, немов би опинилась серед тих, хто кричав: "Не його, а Варвару!", "вбиваючи Джакомо холодним поглядом в..." І все ж так образ Джакомо, не зважаючи на трагедію пережитих почуттів, втрачених ідеалів, залишає віру на духовне відродження. Джакомо усвідомлює найвищу мудрість особистості: кохати не чекаючи відповіді і жити, навіть коли життя втрачає сенс, і творити, пори всі обставини, і залишатись вільним навіть в обмеженому просторі.

1. На чому зосереджена увага Джойса в романі "Джакомо"?

(Увага зосереджена на внутрішньому житті особистості, її думок, і порухах серця).

2. Які факти біографії письменника відчуються в романі "Джакомо"?

(Від. такі факти як перебування в Італії, Франції, робота вчителем англійської мови).

3. Яку має композицію твір "Джакомо"?

(Твір має фрагментарну композицію).

1.5. Місце Джойса у світовій літературі

5. Джеймс Джойс — один з основоположників модерністського роману, поетика якого значно вплинула на розвиток не лише цього жанру, а й всього літературного процесу. Його спадщина є відображенням творчої свідомості нашої епохи. Він відкрив новий вимір реальності — духовність, в якій поєднані різні часи, культури, простори. Творчість Джойса сприяла інтелектуалізації літератури ХХ ст., її зв'язок з філософією і

психологією.

Джеймс Джойс посідає унікальне місце не тільки в історії ірландської, а й світової літератури: він став творцем визначного всім світом шедевра, який С.Хемінгуей назвав "великою книгою", — роману "Улісс". Цей твір, як і "Поминки по Фіннеганові", суттєво впливає на творчість багатьох видатних письменників Америки та Західної Європи, починаючи з 20-х рр. і до сьогодні. Творчий метод і літературна техніка Джойса були використані всіма письменниками, які визнали вчення З.Фрейда, і порадили в літературі модерністські пошуки та видатні знахідки, серед них і новий роман. Вплив Джойса відчутний у творчості Еліота і його послідовників, в творах Вірджинії Вулф, С.Беккета, Е.Хемінгуей, Дж.Стейнбека, В.Фолкнера, Т.Манна та багатьох інших письменників. Покоління модерністів, та й не тільки вони, виховувалися на книгах Джойса.

Звернення до міфа з метою глибокого осмислення в романі "Улісс" є ще одним видатним відкриттям Джойса, яке поряд з іншими забезпечило йому унікальне місце в історії світового письменництва і знайшло широке застосування у творчості видатних майстрів художнього слова: Т.Манна, Дж.Апдайка, Габріеля Гарсія Маркеса, Вільяма Фолкнера та інших.

Контрольні запитання:

1. Якої національності Джеймс Джойс?
(Ірландської)
2. В якому році Джойс видав свою першу книгу?
(У 1907 р.)
3. Останній роман Джойса, що писався протягом сімнадцяти років?
("Поминки за Фіннеганом")
4. З героями якого письменника ототожнюються герої Джойса?
(Гомера)
5. Що допомагає нам зрозуміти творчість Джойса?
(Вивчення його світогляду)
6. Як Джойс розуміє "людське існування"?
(Як безглуздий коловорот, де все повторюється)
7. Який роман дає нам підставу визначити світоглядні позиції письменника?
("Улісс")
8. Коли був написаний роман "Улісс"?
(В 1922 р.)
9. Як називається головний герой роману "Улісс"?
(Леональд Блум)
10. На чому зосереджена увага Джойса у романі "Джакомо"?
(На внутрішньому житті особистості, її думках, порухах серця)
11. Які факти з біографії письменника відчуються в романі?
(Перебування Джойса в Італії, Франції, робота вчителем англ. мови)
12. Яку має композицію твір "Джакомо"?

(Фрагментарну)